

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 7 Kwietnia r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg 27 marca.

Reskryptem CESARSKIM z d. 17 b. m. przydujący w Petersburskim Ewangelickim Konsystorzu, Rz. R. St., *Pezzarovius*, mianowany kawalerem orderu S. Stanisława 1 klasy.

Ukazy CESARSKIE do Rząd. Senatu.

21 lutego b. r. Z nadaniem nowych prawideł, dla odbywania rozgraniczenia majątków ziemskich na półwyspie Krymskim. — *tegoż dnia*. Symferopolska graniczna komisya ma się odtąd nazywać Taurycką. Obok tego przenosi się ona do Odessy, gdzie będzie odtąd oddziałem tameczney Izby Cywilney, i wyroki jej ulegać mają apellacyi do Granicznego Depart. Rząd. Senatu.

2 b. m. Zarządzający tymczasową Komisją wydziału artyleryi i inżynierii w Kontroli Państwa, Rzecz. R. Stanu *Roznatowski*, ma zarządzać tymczasową komisją rachunkowości wydziału cywilnego; na miejsce jego postępuje Oberkontroler pierwszej z tych dwóch Komisji 6 klas. *Kamiński*, który przytém otrzymuje rangę 5 klasy.

10 b. m. Zostający przy Wojennym Jenerał-Gubernatorze Moskiewskim, do szczególnych poleceń, Pawłogradzkiego pułku huzarów pułkownik *Tatyzin* przechodzi do służby cywilney w stopniu Rz. Rady Stanu.

tegoż dnia. Orenburski Wice-gubernator Radca Stanu *Bezobrazow*, otrzymuje w darze 3,000 dziesięcin ziemi w jednej z Wielkorossyjskich gubernii, podług własnego wyboru.

tegoż dnia. Z liczby wybranych przez szlachecką *kandydatów*. Prezydentem Izby Cywilney Wołyńskiej mianowany zostaje były członek komisji Edukacyney Wołyńskiej *Romuald Stecki*.

11 b. m. Bibliotekarz CESARSKI publiczney biblioteki, Radca Stanu *Krassowski*, mianowany Prezydentem Komitetu Cenzury Zagranicznej, z zachowaniem pobieranych za dawne zasługi 2,700 r., prócz pensyi etatem przeznaczoney.

15 b. m. Rządca kancelaryi Wojennego gubernatora Kijowskiego, Jenerał-gubernatora Podolskiego i Wołyńskiego, Jenerał-adjutanta *Lewaszowa*, Radca Dworu *Karcow*, za gorliwą służbę i pracowitość podniesionym zostaje do stopnia Rady Kollegijalnego.

16 b. m. Taką rangę otrzymuje za gorliwą służbę Rządca kancelaryi Ministra Oświecenia R. Dworu *Nowosilski*.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kapituły orderów, mianowani kawalerami orderów: S. *Włodzimierza 3 klas.* 24 lutego b. r. Rady Stanu, Naczelnicy celnych okręgów: *Jurborskiego*, *Spirydow* i *Odeskiego*, *Bołogowskoy* — *tegoż orderu 4 klasy*, Dyrektor szkół *Mohylewskiej gubernii* Radca Dworu *Garstowski* — S. *Anny 2 klasy z koroną*: 11 b. m. Dowódca *Modlińskiej komendy inżynierów* pułkownik *Pawłowski* i Dowódca takieyże komendy *Warszawskiej* podpułkownik *polowych inżynierów* *Engbricht* — *tegoż orderu 2 klasy*: 9 b. m. Starszy Doktor szpitalu Wojennego Kijowskiego Radca Stanu *Kozakowski*.

— Reskryptem z d. 1 b. m., danym na imię Rzeczywistego Rady Taynego *Kusznikowa*, N. PAN raczył wynurzyć szczególne swe jemu zadowolenie, jako Prezesowi Komisji prośb, i członkom teyże komisji, za spieszne odsądzenie wielkiej liczby spraw, weszłych do niej w roku upłynionym.

— N. CESARZ Jmć raczył rozkazać znajdujące-

mu się przy Departamencie dóbr Rodziny CESARSKIEY, Rzecz. Rady Stanu, Szambelanowi *Xciu Golicyn*, zostawać przy P. Jenerał-gubernatorze Noworossyjskim i Bessarabskim, dla szczególnych poleceń.

— Ukazy Rządzącego Senatu: 1) 22 lutego. (Z ogóln. zgrom. Departamentów Moskiewskich) o nieprzyzywaniu do żadney służby rządowej i niedopuszczaniu do wyborów szlacheckich byłego Niżgorodzkiego gubernijalnego Marszałka, Rzeczywistego Szambelana, Xięcia *Gruzińskiego*, za różne prawu przeciwne postęпки, jakoto: utrzymywanie wielkiej liczby zbiegłych włościan i t. p. — 2) 15 b. m. (z 1 Depart.) Z ogłoszeniem nowych prawideł i etatów zarządu CESARSKICH stał woyskowych — 3) 15 b. m. (z ogóln. zgrom. trzech pierwszych Depart.) Z rozwiązaniem, że włościanie skarbowi i mieszczenie nie mają prawa iść za swemi żonami, zesłanemi za występki na Syberję — 4) 20 b. m. (z 1 Depart.) Z ogłoszeniem zatwierdzonego przez N. CESARZA herbu, nadanego prowincyi Ormiańskiej. Herb ten jest następny: w polu niebieskiem śnieżny wierzchołek góry *Ararat*, wśród srebrzystych obłoków; na nim stoi *Arka Noego*, całkiem złota; w dolnej części tarczy rozdziela się na dwie połowy, z których na prawey, w czerwonym polu starożytna korona *Królow Ormiańskich*, złota, ze srebrną gwiazdą, sadzona perłami; podszewka i zawiązka niebieskie; na lewey, cerkiew *Eczmiadzyńska*, całkiem srebrna, kopuły i krzyże złote. W górnym przedziale herbu, w złotym polu, orzeł rossyjski, obeymujący i trzymający tarcze i oba dolne przedziały tarczy ogólney. Nad herbem korona CESARSKA. — 5) *tegoż dnia*. (z *tegoż Dep.*) O tymczasowym urzędzeniu Instytutu wychowania dzieci szlacheckich w Moskwie — 6) *tegoż dnia*. (z *tegoż Depart*) Z ogłoszeniem etatu sądu handlowego w Moskwie. 7) 22 b. m. Z ogłoszeniem tymczasowego etatu Audytoryatskiego Departamentu w Ministerstwie wojny — Etat ten zajmuje w ogóle 52 osoby, a wydatku 76,090 rubli — 8) *tegoż dnia*. (z *tegoż Dep.*) Z objaśnieniem, że zatwierdzone przez N. CESARZA w d. 16 lutego 1823 r. zdanie Rady Państwa o prawidłach rozdzielania rodzin włościan skarbowych, dla wypełnienia rodzin szczyzny, nie zostały zniesione przez nową o naborze rekrutów Ustawę. (T.P.)

Odessa d. 15 marca.

Przeszły niedzieli, d. 12 t. m., przybył do miasta naszego P. Naczelnny Wódz Floty i Portow Czarnomorskich, Admirał *Greigh*.

— Dnia 19 —

Wczora zrana podniosła kotwicę i wyszła z portu naszego, przy najpiękniejszey pogodzie i lekkim pomyślnym wietrze, eskadra Kontr-admirała *Kumaniego*, zatrzymana kilka dni przeciwnymi wiatrami, z oddziałem woysk lądowych, pod dowództwem Jenerał-Majora *Ungebauera*. Rozumieją, że się ona połączy z eskadrą Kontr-admirała *Lazarewa* na *Bosforze*. (G.O.)

Warszawa dnia 8 kwietnia.

Jenerał-Adjutant, Hr. *Wincenty Krasinski*, przybył do tutejszey stolicy.

— Dnia 10 —

Rzeczywisty Radca Stanu *Fuhrmann*, Główny Dyrektor w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu Królestwa Polskiego, wrócił z *Petersburga* do tutejszey stolicy. (G.W.)

P R U S S Y.

Berlin dnia 4 kwietnia.

Posel Porty Otomańskiej przy dworze londyńskim, jenerał brygady Mehmed Namik pasza, przybył dziś do naszej stolicy; wkrótce wyjedzie do Petersburga.

Od kilku dni uważamy nader częsty i żywy bieg gońców między Berlinem, Wiedniem i Petersburgiem, mniemają, iż takowy ściągają się do spraw tureckich i innych. (G.C.)

Jassy d. 14 marca.

Wychodząca w Jassach gazeta, *Przeczota Multańska*, zawiera następujące wiadomości: „Przed dwoma dniami wydał Jenerał Kissielew, pełnomocny Prezydent obojga Xięstw, proklamacyą do Rady Administracyney Multańskiej, w której zapowiada przechod korpusu posiłkowego Rossyjskiego, który N. CESARZ przeznaczył na obronę Sułtana, przeciw huntuownikowi Mehmedowi Ali, uwiadamiając, iż w tym samym celu wypłynęła flotta z Czarnego morza do Bosforu. Jenerał oznajmuje również Radzie Administracyney, iż N. CESARZ polecił mu dowództwo nad tym wojskiem.

— Dnia 17 —

Przednia straż korpusu posiłkowego z 4,000 ludzi i 8 dział złożona, pod komendą Jen. bryg. Werpachowskiego, wkroczyła dnia 16 marca do Jass. Wojsko, nad którym dowodzący Jenerał Kissielew odprawił przegląd, przyjmowane było uroczystie przez tutejszych mieszkańców, urząd municypalny dawał świetną ucztę, po której nazajutrz udało się toż wojsko w dalszy pochod. — Dnia 13 marca przechodził ten korpus w kilku miejscach przez rzekę Prut, a tak wkrótce zgromadzone będzie całe wojsko posiłkowe nad brzegami Dunaju. (G.C.)

T U R C Y A.

Smyrna d. 20 lutego.

W *Stambule* mówiono d. 12 b. m. w salo-
nach dyplomatycznych o pokoju; w tej stolicy jednak panowała trwoga. Tu w *Smyrnie* nie wiedzą, co o tym myśleć należy; lecz od tygodnia otrzymaliśmy niewątpliwą wiadomość, iż wojsko Egipskie posunęło się w stronę zachodniej, i zajęło miasta *Magnezią* nad rzeką *Sipylos* i *Ajain* nad rzeką *Müander*. Słychać, iż Gubernator tutejszy sprowadził bogactwa swoje na okręty; tymczasem onegdaj wieczorem przybył tu jeden z oficerów Egipskich z dwoma służącymi. Zwołał natychmiast mieszkańców i przeczytał firman, oddalający wszystkie władze, i kassujący podatki; następnie mianował innego dowódcę, poczem wrócił do głównej kwatery. Wszystko to odbyło się w krótszym czasie, niż potrzeba do napisania tej wiadomości. Byli Gubernator i naczelnik policyi zostali aresztowani w swoich mieszkaniach. Odtąd panowała tu ciągle zupełna spokojność i mimo świąt *Bajramu* nie słychać najmniejszego hałasu. Co chwila spodziewają się przybycia 800 jazdy, i zdaje się, iż wczorajszy ulewny deszcz przeszkodził jej przybyciu. To wszystko podobno nie jest działaniem wojennym; gdyż bydlę może, iż *Ibrahim* rozciąga linie swoje, aby ułatwić dostawę żywności dla wojska. Słychać, iż zatrzymano gońca, którego Konsul Austriacki wysłał z *Alexandryi* do Internuncjusza w *Stambule*; goniec ten miał oświadczyć, iż został zaprowadzony do jednego z wyższych oficerów *Ibrahima*. Konsul postąpił natychmiast depe-
sze te na galiocie wojennej do *Stambułu*.

Od dnia wczorajszego rozchodzi się pogłoska, iż eskadra Egipska krąży na Archipelagu; miała nawet zająć warownię *Scio*. Mówią także, iż 4 fregaty znajdują się przy wejściu do cieśniny naszej. Inni zapewniają, iż eskadra zwróciła się ku *Mytylenie* (*Lesbos*) i ku *Dardanellom*. Wkrótce dowiemy się, ile się to wszystko sprawdzi.

Konstantynopol dnia 8 marca.

Sułtan kazał d. 5 h. m. zaprosić do siebie sprawującego interessa Angielskie, i prosił go, a-

by się z Posłem Francuzkim porozumiał, celem użycia skutecznych środków do zniewolenia *Ibrahima* Paszy, iżby stał w okolicy *Koniah*, aż do zawarcia ostatecznego pokoju. Uskuteczniło życzenie Sułtana, i nazajutrz sekretarz poselstwa Francuzkiego wyjechał z pismem Admirała *Rous-sin* do głównej kwatery *Ibrahima* Paszy. W piśmie tym wzywa go, aby ustąpił z *Smyrny*, i wojsko swoje cofnął do stanowisk, które zajmował przed 22 lutego: gdyż w przeciwnym razie wystawi się na niebezpieczeństwo poróżnienia się z Francją. Czyli *Ibrahim* Pasza skłonił się do tego i czyli powyższe zagrożenie jest szczerem, panuje w tej mierze wątpliwość ze względu na sprzeczności, jakie się od niejakiego czasu widzieć dają. Jest rzeczą zadziwiającą, iż Sułtan oświadczył życzenie swoje sprawującemu interessa Angielskie, nie zaś Posłowi Francuzkiemu, co na *Pera* daje powód do wielu pogłosek. Powszechnie także słychać, iż korpus Rossyjski przeszedł *Dunaj* pod *Sylistryą*, i ciągnie na pomoc stolicy tutejszej. Trudno opisać, w jakim znajdujemy się położeniu, i jaka przyszłość nas czeka. Bez stanowczego kroku Mocarstw, jesteśmy wystawieni nie tylko na wszelkie niebezpieczeństwa wojny, lecz oraz na wewnętrzne niespokojności. Duch Janczarów zaczyna się tu wzmacniać, i już wiele ludzi aresztowano. Od czasu porażki Wielkiego Wezyra panują intrygi w Dywanie, co przykłada się do rozpościerania trwogi, i osłabienia szczupłych środków obrony, jakie posiada Porta. Reprezentanci Anglii i Francji często się z sobą naradzają; wszakże sprawujący interessa Angielskie jest bardzo ostrożnym, i działa z wielką przezornością. Zdaje się, iż nie pokłada już takiego, jak dawniej, zaufania w przyrzeczeniach Admirała *Rous-sin*, a chociaż pochwała kroki jego i do nich się w pewnych przypadkach przykłada, dzieje się to tylko w zamiarze zapobiegania większym zawi-
klaniom.

Słychać, iż wojsko ma bydlę ściągnięte z *Rumelii* do stolicy tutejszej, i że wysłano inżynierów do *Dardanellów*, celem przywiedzenia tamecznych zamków do obronnego stanu.

Osservatore Triestino donosi: „Podług wiadomości żeglarskich z *Lewantu*, odstąpił *Porta Mahemedowi Alemu* całą Syryą z pogranicznymi posiadłościami, pod warunkiem, aby na znak swojej podległości wydał *Porcie* flotę Egipską. Mówią także, że *Mehemed Ali* żąda Syrii i części brzegu *Karamanii*, i chce zarazem zatrzymać flotę i wojsko, lecz za to chce *Porcie* w czterech latach zapłacić sumę 8 milionów talarów. Flota Egipska ma znowu bydlę zupełnie w pogotowiu, a cztery nowe okręty stoją uzbierane w *Alexandryi*, gdzie zatrudniają się wyprawą do *Karamanii* i *Tarsus*. *Halil* Pasza bawi ciągle w Egipcie, miał się udać do *Kairu*. (G.W.)

E G I P T.

Alexandrya dnia 1 marca.

Dnia 6 lutego odczytano głośno w meczetach *Chatti-Szeryf* Sułtana, w którym tenże, nie tylko przebacza *Mehemedowi Alemu*, lecz potwierdza go jeszcze na urzędzie Vice-Króla. (G.W.)

N I E M C Y.

Auszpurg d. 25 marca.

Dzisiejszy numer *Allgemeine Zeitung* donosi z *Berlina* z d. 16 co następuje:

„Kommissya wojskowa, która tu jest zgromadzona dla naradzania się względem organizacji armii związkowej, po ukończeniu swojej roboty, ma się rozeyść. Słychać, że armia związku Niemieckiego, na wniosek tej Kommissyi, na przypadek wojny, będzie podzielona na dwa oddziały, czyli ma tworzyć armią północną i południową. Podług tego rozporządzenia naczelnym wódz armii związkowej nie będzie potrzebnym, gdyż obranie tegoż zawsze z wielkimi trudnościami jest połączone. Jeżeli propozycje Kommissyi będą przyjęte, wtedy Niemiecka armia północna będzie dowodzoną przez Jenerała Pruskiego, a południo-

wa przez Austriackiego. Chcą także naradzać się względem prędszego i stosowniejszego koncentrowania wszystkich kontyngensów związkowych. Nie byłyby wystawione w tył, jak wprzód, żądano, lecz na przód, a zatem na przypadek wojny z Francją, stanęłyby nad *Renem*. Mają także być oznaczone różne punkta, w których wojska zbierać się będą. Te punkta są prawdziwie wojenne, które stanowić mają właściwy system obrony. Skutek wyprawy zależy od ich siły i położenia; stanowią więc zasadę każdego planu, który będzie ułożony dla bezpieczeństwa Stanów Związkowych. Z tego jedynie powodu wpływa, jak przeciwne są zamiary powzięte w kilku Niemieckich Zgromadzeniach prawodawczych, przeciw ważności zamiarów Związkowych: gdyż jeżeli zgromadzenie Związku Niemieckiego uzna potrzebę ustanowienia rozporządzeń, które się temu lub owemu krajowi zdawać będą uciążliwe, lecz powszechnie bezpieczeństwo nakazuje, czy wtedy można mieć wzgląd na protestacye, i czy naruszona zostanie niepodległość stanu Związkowego, gdy się przedsięwzięją środki obronne, nawet mimo jego woli? Nie wierzymy temu, a jednak wkrótce usłyszymy o rozporządzeniach, których wymaga system obrony Niemiec, we względnie wojennym, i nie jednemu Posłowi nie będą się podobać. Zatrudniają się ciągle rozbrajaniem naszej armii; bieg kuryerów z *Petersburgiem* jest ustawiczny." (G.W.)

A U S T R Y A.
Tryest d. 23 marca.

Według ostatnich listów z Syry, francuskie wojska mają zamiar wsiadać na okręty w Nawarynie. W całej Grecji rozpoczęto organizacyą wojska, uzbrajają już kilka oddziałów, które osadzić mają Ateny i wyspę Eubeg, opuszczone właśnie przez Turków. Rząd zaprowadza nową krajową monetę; chcą mającym osiadania i budowania sprzedane będą grunta rządowe; urzędnicy wszyscy i wszelkie podatki potwierdzone zostały na sześć miesięcy. Spokojność panuje w całym kraju.

Według listów z Negropontu, opuścili także i tę wyspę Turcy, a rząd przedsięwziął środki, aby wkrótce z innych miejsc, oznaczonych ostatnim traktatem z Portą dla państwa Greckiego, niezwłocznie ustąpić. (G.C.)

F R A N C Y A.
Paryż dnia 22 marca.

Journal de Débats donosi: „Dzienniki Opozycyjne uczyniły podziwienią godne odkrycie, które przewyższyło wszelkie wynalazki ducha anarchii, upłynionych dwóch lat, to jest, że większa część głosowań w Izbie Parów, jest nieważną, i nie tylko z jednego roku, lecz od czasu istnienia tej Izby; tak dalece, że, podług stosownego wnioskowania, większa część wydanych praw od roku 1814, jest nieważną. Dotąd opozycja pojedynczo tylko nacierała na nasze prawa i urządzenia, teraz jednym ciosem chce takowe obalić. Podług urządzenia Izby Parów, do ważności głosowania, dostateczna jest trzecia część członków, i podług tego zawsze postępowano. Lecz w dawnej konstytucji, był artykuł 18, a teraz 16, który stanowi: „Każde prawo powinno przez większość jednej z dwóch Izb być rozstrząsane i głosowane.“ W tym artykule szuka opozycja dowodu nieważności ustanowień Izby Parów, i wnioskuje ztąd, że w obu Izbach rzeczywiście większość, przytomną być powinna, to jest: połowa + 1 członków, aby uchwała była ważną. Urządzenie Izby Parów, które wymaga tylko udziału trzeciej części członków, byłoby więc w sprzeczności z konstytucją. Cała trudność na tém zależy, że opozycja rozumie przez wyrazy w konstytucji: większość każdego z dwóch Izb w połowie członków + 1, gdy tymczasem Izba Parów i wszyscy dyplomacy i publicyści rozumieją większością w przytomnych członkach.

— Dnia 25 —

Komitet zajmujący się zbieraniem składki dla P. *Laffitte* znalazł potrzebę pomnożenia li-czby swych członków, ze wszystkich stronnictw, aby zapisy nie wypłynęły z jednego stronnictwa politycznego, lecz były rezultatem powszechnego poważenia, którego P. *Laffitte* doznaje. Między nowymi Kommissarzami, znajdują się PP. *Martel z Bordeaux, Fulchiron, Cunin, Gridaine* i t. d. Członkowie komitetu odebrali wiele listów z Departamentów, donoszących im o ustanowieniu miejscowych Komitetów. Wiele dzienników otworzyło na prowincjach składki. Jenerał *Allix*, wniósł 500 fr., lubo jest bardzo bogaty, i przypomina w swoim liście, że P. *Laffitte* przyłożył się do składki dla dzieci Jenerała *Foy* 60,000 fr. P. *Chateaubriand* wniósł 100 fr. i przyłączył następujący list. „Gdy mianowano ministerium *Polignac*, podałem swoją dymisyą, jako Poseł w *Rzymie*; potrzebowałem wtedy 10,000 fr., i otrzymałem je tylko od P. *Laffitte*. Za słaby dowód mojego udziału w teraźniejszych stosunkach tego zacnego męża, przesyłam i t. d. i t. d. Trzecia lista składowa *Journal du Rouen* wynosi 1,907 fr. W liście dziennika *Auxiliaire Breton*, stoi na czele składek, żołnierz, kanonier 4go pułku artylleryi, nazwiskiem *Oudot*, który otrzymał 50 fr. gratyfikacyi, za waleczność, okazaną w potyczce przeciw Szuanom; przeznaczają teraz te 50 fr. dla P. *Laffitte*, a gdyby składka nie przyszła do skutku, do innego celu dobroczynnego. Druga lista *Journal du Havre* wynosi 3 t. fr.

Powszechnie twierdzą, że Pan *Rothschild* mianowany został bankierem nadwornym Hiszpańskim; przypisują temu zdarzeniu wczorajsze i onegdajskie podniesienie się papierów hiszpańskich. Warunek, przez niego uczyniony, ma być przyznanie pożyczki Korteżów przez Króla *Ferdynanda*. Uważano wczoraj, że kupujący takowe, byli po większej części agenci papierów *Rothschilda*, i z niechęcią spostrzegają, że dom ten coraz więcej rozrządza handlem papierów, co musi bardzo szkodliwie wpływać na wszystkie klasy handlujące. (G.W.)

Zdrowie Xiężny Berry bardzo jest niestające; dopiero dzień, dwa, zdrowsza, już znowu kilka dni słabsza, tak dalece, iż musi leżeć w łóżku. Siły jej zdają się codziennie niknąć; często można uważać, chociaż chodzącą, iż się ledwie na nogach utrzymać może.

— Dnia 26 —

U Xięcia Broglie odprawiła się narada z powodu nadesłanych depesz z Londynu i Hagi, względem nowych propozycy Króla Wilhelma; Xiąże miał się energicznie wyrazić, i dał poznać zamiar gabinetu Francuskiego, uczynienia końca ze sprawami Hollendersko-Belgijskimi.

W wydziałach naszej marynarki, panuje nadzwyczajna czynność, którą przypisują położeniu rzeczy na Wschodzie, i zamierzonej wyprawie do Konstantyny. W flocie Francuskiej jest 13 uzbrojonych parowych okrętów, a 7 na warsztatach, z których 4 będą gotowe w tym roku. (G.C.)

— Dnia 28 —

Spór względem ważności głosów Izby Parów, ciągle się odbywa między tutejszemi dziennikami. *Journal des Débats* poświęca tej kwestyi długi artykuł i przytacza, jako główny powód prawności głosów, w których tylko trzecia część Izby Parów udział miała, że dotąd przeciw temu urzędzeniu istniejącemu od roku 1814 Izby Parów, nikt jeszcze nie powstał; prócz tego to urządzenie opiera się na prawie przedawnienia, dla dotychczasowych głosów Izby Parów. *Constitutionnel* zbija twierdzenia dzienników ministerjalnych, mianowicie *Journal des Débats* i *Nouvelliste*, w tej mierze. *National* podziela jego zdanie, i wnosi ztąd, że Izba Parów rzeczywiście jest instytucją zupełnie mylną.

— Dnia 29 —

Wiele dziś mówiono o tém, że P. *Viennet* weyjdzie do gabinetu, na miejsce P. *Guizot*, który wyjedzie z Paryża w przyszłym tygodniu

na wieś. Teraźniejsze zgromadzenie przeciągnie się do dnia 20 lub 25 kwietnia, przy zamknięciu będą Deputowani znowu na czerwiec zwołani, koniecznie bowiem chcą przywieść do skutku powtórne zebranie się Izby.

W armii wybierają teraz wielką liczbę żołnierzy, umiających jakowe rzemiosło, jako to: mularkę, ślosarkę, lub ciesiołkę, których Rząd ma wysłać do *Algieru*.

Pewien dom handlowy utrzymuje, że odebrał wiadomość, iż odbyła się nowa utarczka między Miguelistami i Pedrystami, w której pierwszy mieli utracić 1,500 wojska.

Pan Dupin dał onegdaj wielki obiad, na którym przytomnych było kilku członków ciała dyplomatycznego, wszyscy Ministrowie i wielu Deputowanych, między którymi kilku członków opozycji, jako to: Marszałek *Clauzel*, P. *Odilon-Barrot* i inni. (G.W.)

Do Boulogne przybyło znowu w małych oddziałach 620 ludzi, zwierzbowanych dla Don Pedra, którzy odpłyną na okrętach dnia 30 t. m. do Oporto.

Na wypadek, gdyby sprawy wschodnie okazały się bardziej zawiązanymi, ma zamiar minister marynarki, *Admirał Rigny*, osobiście stanąć na czele floty w Lewancie.

Ministerium wojny wydało rozkazy pułkom, w *Verdun* stojącym, żeby się udały do okolic, gdzie się tworzy korpus obserwacyjny.

Kommissya, do roztrząsania budżetu wojny wyznaczona, żądała powtórnie objaśnień od Marszałka *Soult*, względem wzrastających wydatków jego ministerium. Udzielenia Marszałka były wielkiej wagi i zadowolili zupełnie członków Kommissyi.

Onegdaj przybył *Xiążę Rovigo*. Trzech sławnych lekarzy odprawiło naradę nad jego słabością, zdaje się, iż długo tu pozostać musi. Wczoraj udał się *Jenerał Tib. Sebastiani* do Marszałka *Clauzel*, proponując mu naczelne dowództwo w *Algierze*; Marszałek wymówił się od tego grzecznie.

Donoszą z *Vigo* pod dniem 15 marca: przed kilku dniami panowała u nas okropna burza na morzu, która zmusiła wszystkie okręty z żywnością i ludźmi, dążące do Oporto, schronić się do naszego portu; liczba tychże ma wynosić blisko 80. Jeżeli się im uda stanąć szczęśliwie na miejscu, wówczas wojsko Don Pedra dobrze będzie zaopatrzane. Nadzwyczajny goniec przejeżdżający z *Madrytu*, uwiadomił nas wczoraj, że *Jenerał Solignac* zrobił wycieczkę, a nowy naczelną Wódz *Mignelistów*, chcąc temuż przeciąć odwrót, został otoczony, przez co zmuszony był zostawić w mocy konstytucjonistów do 2,000 ludzi swojego wojska w niewoli.

Król prezydował wczoraj na radzie ministrów. Pan Dupin był u *Xięcia Orleanu* z wizytą.

Gazette de France, donosi o usilnych, lecz nadaremnych przedstawieniach, jakie pewien członek ciała dyplomatycznego miał czynić Rządowi, celem wyjednania wolności dla *Xiężney Berry*.

Mówią znowu, że Król osobiście zamknie Izby dnia 15 kwietnia, i zarazem wyda rozporządzenie oznaczające termin do zgromadzenia Izby na rok 1834.

Hrabia *Mesnars* bawi teraz w *Paryżu*; prośba jego o pozwolenie powrócenia do *Xiężney Berry*, została odrzuconą.

Członkowie Izby Deputowanych złożyli 12,000 fr. na korzyść P. *Laffitte*: najwięcej dał P. *Grammont*, to jest 2,000 fr. Po nim: *Jenerał Laffayette*, *Margrabia Bryas*, *Hrabiowie: Duchaffault* i *Girardin*, *Marszałek Clauzel*, *Jenerał Thiers* i P. *Chables*, każdy po 500 fr. P. *Peton* 400 fr., *Jenerał Simmer* 300 fr., PP. *Mosbourg*, *Laca-*

res, *Gonin*, *Hiernoux* po 200 fr. i t. p.; u PP. *Odilon Barrot* i *Havin* złożone są listy subskrypcyi. Młody *Ludwik Buonaparte* przysłał z *Londynu* do redakcyi gazety *National* na ten sam cel 600 fr.

Od niejakiego czasu postrzegamy nad pięknym domem *bulewaru Montmartre*, Nr. 14, ruchome światła: jest to nocny telegraf, przeznaczony dla stanu kupieckiego, przez który otrzymać można wiadomości z *Londynu* za półtorej godziny. Biuro centralne znajduje się w tym domu; lecz dotąd zdają się to być tylko próby; Rząd i giełda jeszcze tego nie uważały.

— Dnia 30 —

Marszałkowi *Gérard* proponowano wstąpienie do gabinetu, od czego się jednak wymówił. Względem nowych ministrów najszybciej jest, że *Xiążę Decazes* i *Hrabia Montalivet*, zmieniają teraźniejszych dwóch członków.

Rząd ma zamiar proponować na kandydata do prezydentury przyszłego zgromadzenia Izby Deputowanych, Pana B. *Dellessert*: gdyż, jak mówi, ministerium wcale nie jest zadowolone z dotychczasowego sposobu postępowania Pana Dupin.

Dnia 7 kwietnia dana będzie uczta, wyprawiona przez *Jenerała Laffayette* i P. *Cormenin*, na korzyść osób, w tutejszych więzieniach za przestępstwa polityczne osadzonych. Pisma opozycyjne zawierają list *Józefa Buonaparte* z *Londynu*, w którym tenże, noszony przez *Napoleona* order legii honorowej, dyamentami sadzony, i 600 fr. jako dodatek przesyła do loteryi, która się na tey uczcie ma odbyć, i z której dochód podzielony być ma między więźniów politycznych. Na ten sam cel wysłał młody *Ludwik Buonaparte*, bogato ozdobiony pałasz. (G.C.)

ANGLIA.

Londyn dnia 27 marca.

Rozprawy względem *Irlandzkiego* bilu zostały dnia 22 b. m. wieczorem ukończone w komitecie; kilka dodatków znaczną większością odrzucono, a nadzwyczajne pełnomocnictwa osób rządowych ograniczono, i dwie klauzury zniesiono. We wtorek w wieczór ostateczne sprawozdanie ma nastąpić.

— Dnia 29 —

Podług listów z *Madrytu* z d. 17 b. m., zupełnie się nie udało usiłowanie strącenia P. *Zea Bermudez*. *Hrabia Punoñostro* został wysłany do cydadelli *Pampeluna*. *Xiążę San Lorenzo* i inni *Grandowie* otrzymali wymówkę od Króla, że odważyli się ganić Ministrów, których Król zaszczyca swoim zaufaniem. Tymczasem dwaj *Infanci Don Carlos* i *Don Sebastian* odjechali z *Madrytu*, dniem wprzód po wysłuchaniu jutrzni z całą familią. Garnizon stał pod bronią, dla zapobieżenia poruszeniom: wszystko było jednak spokojnie.

Podług wiadomości z *Paryża* z d. 27 b. m., mówiono tamże o zmianie Ministrów. *Messenger* donosi, że P. Dupin będzie Prezesem Rady i Ministrem sprawiedliwości, *Xiążę Choiseul* wydziału zagranicznego, *Hrabia Molé* spraw wewnętrznych i budowli publicznych, *Hrabia Guilleminot* wydziału wojny, P. *Human* skarbu, *Admirał Duperré* marynarki, Pan *Etienne* oświecenia publicznego, P. *Appert* jako Prefekt policyi, a P. *Teste* jako Prefekt Sekwany. Papiery bardzo spadły.

— Dnia 30 —

Wczoraj *Lord Palmerston* miał konferencyą z *Xięciem Talleyrand*, *Hrabią Matuszewiczem*, nadzwyczajnym Posłem Rossyjskim, Posłem Belgijskim i sprawującym interesy Turckie, w wydziale zagranicznym. P. Posel Belgijski miał rozmowę z Posłem Pruskim P. *Bülów*. (G.W.)

Observacye meteorologi- czne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r.	Stan powietrza.
	d. 5 o 2 wieczor.	27 cal. 6,9 lin.	+ 9 stopni.	Południowy.	Pochmurno.
	d. 6 — — —	27 — 8,0 —	+ 14 1/2 — —	Połud.-wsch.	Chmury.
	d. 7 o godz. 4 1/2 rano.	27 — 6,3 —	+ 9 1/2 — —	Południowy.	Pochmurno.

DODATEK